

Dan Europe 2023. u znaku Europske godine vještina

Dan Europe je dan europskog mira i jedinstva koji se tradicionalno obilježava 9. svibnja, na obljetnicu Schumanove deklaracije. U svom govoru u Parizu 1950., tadašnji ministar vanjskih poslova Francuske, Robert Schuman, predložio je novu vrstu političke suradnje za Europu, koja bi onemogućila ratove između europskih naroda. Njegova je ideja bila stvoriti europsko tijelo koje bi zajednički upravljalo proizvodnjom ugljena i čelika. Sporazum o osnivanju takvog tijela potpisan je manje od godinu dana kasnije. Schumanov prijedlog smatra se početkom današnje Europske unije. Države osnivačice bile su Francuska, Zapadna Njemačka, Italija, Nizozemska, Belgija i Luksemburg.

Vijeće Europske unije u Milanu 1985. godine donijelo je odluku kojom se otad 9. svibnja i službeno obilježava kao **Dan Europe**.

U Hrvatskoj proslavu Dana Europe za zainteresiranu javnost organizira Predstavništvo Europske komisije u Hrvatskoj u suradnji s partnerima kao što su Europski parlament u Hrvatskoj, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, veleposlanstva država članica Europske unije akreditirana u Zagrebu (Austrija, Belgija, Bugarska, Češka, Danska, Grčka, Irska, Italija, Litva, Mađarska, Nizozemska, Njemačka, Portugal, Rumunjska, Slovačka, Slovenija, Švedska), Hrvatska obrtnička komora, Udruženje obrtnika grada Zagreba i 4 obrtničke škole, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, socijalne politike i obitelji, nacionalna kontaktna točka za Europsku godinu vještina, Agencija za mobilnost i programe EU i Institut za inovacije.

Osim država članica, Dan Europe tradicionalno obilježavaju i institucije EU-a tako će se **Dan otvorenih vrata EU-a** održati u Berlaymontu u subotu, 6. svibnja, u Bruxellesu, **Festival Dana Europe** u utorak, 9. svibnja, u Luxembourggu dok će Europski parlament dočekati posjetitelje u svojim prostorijama u Strasbourgu tijekom sljedećeg vikenda. Osim toga, posjetitelji će moći virtualno posjetiti institucije EU-a.

Zelena i digitalna tranzicija otvaraju nove mogućnosti za ljude i gospodarstvo EU-a. Posjedovanje relevantnih vještina pomaže ljudima da se uspješno nose s promjenama na tržištu rada i da se u potpunosti uključe u društvo i demokratske procese. Time će se osigurati da nitko ne bude zapostavljen i da gospodarski oporavak te zelena i digitalna tranzicija budu socijalno poštene i pravedne. Radna snaga s traženim vještinama pridonosi i održivom rastu, stvara više inovacija i poboljšava konkurentnost poduzeća.

Trenutačno više od tri četvrtine poduzeća u EU-u prijavljuje poteškoće u pronalaženju radnika s potrebnim vještinama, a najnoviji podaci Eurostata upućuju na to da samo 37 % odraslih redovito pohađa osposobljavanje. Indeks gospodarske i društvene digitalizacije pokazuje da 40 % odraslih osoba i svaka treća osoba koja radi u Europi nema osnovne digitalne vještine. Osim toga, već je 2021. bilo manjkova u 28 zanimanja u rasponu od graditeljstva i zdravstvene skrbi do inženjerstva i IT-a, što pokazuje sve veću potražnju za visokokvalificiranim, ali i niskokvalificiranim radnicima. Niska je i zastupljenost žena u zanimanjima i studijima povezanim s tehnologijom, pri čemu je tek svaki šesti stručnjak za IT i svaka treća osoba s diplomom u području STEM-a žena.

Kako bi se potaknulo cjeloživotno učenje, države članice podržale su socijalne ciljeve EU-a za 2030. prema kojima bi se najmanje 60 % odraslih svake godine trebalo osposobljavati te su već predstavile svoja postignuća. To je važno i za postizanje stope zaposlenosti od najmanje 78 % do 2030. U komunikaciji Digitalni kompas 2030. postavljen je cilj EU-a da do 2030. najmanje 80 % svih odraslih osoba ima barem osnovne digitalne vještine, u EU-u bi trebalo biti 20 milijuna stručnjaka zaposlenih u

području IKT-a, dok bi više žena trebalo poticati da se zapošljavaju na takvim radnim mjestima.

Europska godina vještina – poticanje konkurentnosti, sudjelovanja i talenata

U okviru Europske godine vještina, u suradnji s Europskim parlamentom, državama članicama, socijalnim partnerima, javnim i privatnim službama za zapošljavanje, gospodarskim i industrijskim komorama, pružateljima usluga obrazovanja i osposobljavanja te radnicima i poduzećima, Komisija predlaže novi poticaj cjeloživotnom učenju:

- promicanjem većih, učinkovitijih i uključivijih **ulaganja u osposobljavanje i usavršavanje** kako bi se iskoristio pun potencijal europske radne snage i pružila potpora ljudima u prelasku s jednog radnog mjesta na drugo
- osiguravanjem da su **vještine relevantne** za potrebe tržišta rada, među ostalim suradnjom sa socijalnim partnerima i poduzećima
- **povezivanjem ambicija i vještina ljudi s prilikama na tržištu rada**, posebno za zelenu i digitalnu tranziciju i gospodarski oporavak; posebna pozornost posvetit će se aktiviranju većeg broja ljudi na tržištu rada, posebno žena i mladih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se i ne osposobljavaju
- **privlačenjem osoba iz trećih zemalja s vještinama koje su potrebne EU-u**, među ostalim širenjem mogućnosti učenja i mobilnosti te olakšavanjem priznavanja kvalifikacija.

Kako bi ostvarila te ciljeve, Komisija će promicati mogućnosti usavršavanja i prekvalifikacije, primjerice isticanjem relevantnih inicijativa EU-a, uključujući mogućnosti financiranja sredstvima EU-a, kako bi se poduprlo njihovo uvođenje i provedba na terenu. U cijelom će se EU-u organizirati događanja i informativne kampanje kako bi se pridonijelo uzajamnom učenju partnera u usavršavanju i prekvalifikaciji. Cilj je Europske godine vještina pomoći daljnjem razvoju alata za prikupljanje informacija o vještinama te promicati alate i instrumente za veću transparentnost i lakše priznavanje kvalifikacija, uključujući kvalifikacije stečene izvan EU-a.

Kako bi se osigurala koordinacija relevantnih aktivnosti na nacionalnoj razini, Komisija poziva države članice da imenuju nacionalnog koordinatora za Europsku godinu vještina.

Za potporu ulaganjima država članica u usavršavanje i prekvalifikaciju dostupna su znatna financijska sredstva i tehnička pomoć EU-a.

Izvori:

https://croatia.representation.ec.europa.eu/events/najava-dan-europe-2023-u-znaku-europske-godine-vjestina-2023-05-09_hr

https://croatia.representation.ec.europa.eu/news/europska-godina-vjestina-2023-2022-10-12_hr